

СОВЕТСКАЯ БЕЛАРУСЬ

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКМА КП(б)Б

№ 28—29
(7470)
СУБОТА
6
САКАВІКА
1943 г.

**НАШЫ ВОЙСКІ ЗАНЯЛІ ГАРАДЫ РЖЭЎ,
ЛЬГОЎ, ДЗМІТРЫЕЎ-ЛЬГОЎСКІ, ОЛЕНІНА,
СЕЎСК, СУДЖА І СТАНЦЫЮ ЧЭРТОЛІНА.
НАСТУПЛЕННЕ ЧЫРВОНОЙ АРМІІ ПРА-
ДАЎЖАЕЦЦА.**

Аб Міжнародным комуністычным жаночым дні—8 сакавіка Пастанова ЦК ВКП(б)

Міжнародны комуністычны жаночы дзень у гэтым годзе савецкія жанчыны сустракаюць у рашаючы момант Айчыннай вайны супроць гітлераўскай Германіі і яе паслугачоў. Больш трох месяцаў прадаўжаецца паспяховое наступленне нашых войск. Чырвоная Армія пад кіраўніцтвам Чырвонага Галоўна-камандуючага таварыша Сталіна нанесла рад сакрушальных удараў па нямецка-фашысцкіх войсках і заклала трывалы фундамент для перамогі над ворагам. Ад нямецкіх захопнікаў вызвалены дзесяткі гарадоў і многія тысячы сёл і вёсак. Пачалося масавае выгнанне ворага з Савецкай краіны.

У Айчыннай вайне савецкая жанчына стаіць у радах актыўных барацьбітоў супроць нямецка-фашысцкіх катаў. Ніколі яшчэ ва ўсёй мінулай гісторыі жанчына не ўдзельнічала так самааддана ў абароне сваёй Радзімы, як цяпер, у Вялікай вызваленчай вайне нашага народа.

Савецкай жанчыне ёсць што абараняць!

Савецкая ўлада прынесла працоўнай жанчыне поўнае і сапраўднае раўнапраўе ва ўсіх галінах жыцця. Яна прыцягнула жанчын да ўдзелу ў кіраўніцтве дзяржавай, стварыла ўсе ўмовы для свабоднай творчай працы і шчаслівага мацярынства.

Нямецка-фашысцкія разбойнікі пагражаюць жыццю, свабодзе і незалежнасці нашага народа, усім гістарычным заваёвам працоўнай жанчыны. У часова захопленых савецкіх раёнах гітлераўцы твораць нечываныя злачынствы, знішчаюць мірнае насельніцтва, тваліць жанчын і дзяўчат, катуюць і забіваюць дзяцей. Сотні тысяч савецкіх жанчын фашысцкія прыгнатыльнікі пагналі на цяжкія катаржныя работы ў Германію.

Грозным гневам і вялікай нянавісцю да нямецка-фашысцкіх нягоднікаў напоўнены сэрцы працоўных жанчын нашай краіны. Разам з усім народам узяліся яны на абарону свабоды і незалежнасці сваёй Радзімы ад подлага ворага. У тылу і на фронце савецкія патрыёткі паказваюць узоры гераізму і бязмежнай адданасці Радзіме, большэвіцкай партыі, таварышу Сталіну.

У часе Айчыннай вайны непамерна ўзрасла роля жанчын у грамадскай вытворчасці. Самааддана працай мільёны жанчын, якія працуюць на фабрыках і заводах, у калгасах і саўгасах, ажыццяўляюць бесперапыннае забеспячэнне фронту ўзбраеннем, боепрыпасамі і харчаваннем. Тысячы жанчын кіруюць заводамі, фабрыкамі, установамі. Сотні тысяч жанчын і дзяўчат, авалодаўшы складанымі прафесіямі, замянілі мужчын, якія пайшлі на фронт. Асабліва ўзрасла роля жанчын у сельскай гаспадарцы. На плечы калгасніц лёг зараз асноўны цяжар калгаснай вытворчасці. Дзесяткі тысяч жанчын стаяць на чале калгасаў, працуюць брыгадзірамі, звеннявымі, загадчыкамі жывёлагадоўчых ферм, аграномамі.

Савецкія жанчыны і дзяўчаты ў радах доблеснай Чырвонай Арміі і

ў партызанскіх атрадах самааддана змагаюцца супроць нямецкіх захопнікаў, з чэсцю нясуць службу санітараў, медсясцёр, урачоў, сувязістаў, снайпераў, службу ў часцях супроцьпаветранай абароны. За ўзорнае выкананне баявых заданняў камандавання і праяўленыя пры гэтым адвагу і героізму многім слаўным савецкім жанчынам прысвоена высокае званне Героя Савецкага Саюза. Тысячы жанчын—удзельніцы Вялікай вызваленчай вайны за смеласць і адвагу ўзнагароджаны ордэнамі і медалямі Савецкага Саюза. Савецкія жанчыны акружаюць увагай і клопатамі раненых, арганізуюць збор падарункаў і цёплых рэчаў для Чырвонай Арміі, актыўна ўдзельнічаюць у зборы сродкаў на пабудову самалётаў і танкаў, праяўляюць мацярынскія клопаты аб сем'ях франтавікоў, бяруць на выхаванне ў свае сем'і асірацелых дзяцей. Дзесяткі тысяч савецкіх жанчын даюць сваю кроў для выратавання жыццяў раненых байцоў.

ЦК ВКП(б) прапануе ўсім партыйным арганізацыям правесці Міжнародны жаночы дзень 8 сакавіка, як шырокую масава-палітычную кампанію.

У цяперашні рашаючы момант Айчыннай вайны ад савецкага народа і ад савецкіх жанчын патрабавецца яшчэ большая напружанасць усіх сіл для разгрому ворага. Чырвоная Армія прадаўжае весці наступальныя баі, выганяць немцаў з Савецкай краіны. Але вораг яшчэ моцны, ён ярасна супраціўляецца. Барацьба супроць гітлераўскай Германіі патрабуе яшчэ часу, ахвяр, напружання нашых сіл і мабілізацыі ўсіх нашых магчымасцяў.

Трэба поўнасцю мабілізаваць усе рэзервы жаночай працы. Самааддана праца—свяшчэнны абавязак кожнай савецкай жанчыны і дзяўчаты. Патрэбна яшчэ шырэй разгарнуць вытворчае абучэнне жанчын і вылучэнне перадавых работніц і калгасніц на кіруючую работу. Партыйныя, савецкія, профсаюзныя і комсамольскія арганізацыі павінны ўсямерна клапаціцца аб бытавых патрэбах жанчын, занятых у грамадскай вытворчасці, бо ад гэтага залежыць поспех далейшага ўдзягання жанчын у вытворчасць і прадукцыйнасць іх працы. Партыйныя, комсамольскія і профсаюзныя арганізацыі павінны ўдзяляць самую сур'ёзную ўвагу палітычнаму выхаванню жанчын, у асаблівасці ўноў прышоўшых на вытворчасць.

Жанчыны—работніцы, інжынеры, тэхнікі! Давайце наступаючай Чырвонай Арміі яшчэ больш танкаў, самалётаў, гармат, кулямётаў, вінтовак, боепрыпасаў, абмундзіравання! Павялічвайце выкарыстанне металу, здабычы вугалю, вытворчасць электраэнергіі. У дасканаласці авалодвайце тэхнікай сваёй справы і няспынна павышайце прадукцыйнасць працы.

Жанчыны-чыгуначніцы! Хутчэй прасоўвайце паязды з узбраеннем, боепрыпасамі і харчаваннем для фронту. Дапамагайце Чырвонай Арміі граміць нямецка-фашысцкіх захопнікаў! Змагайцеся за беспера-

пынную, дакладную работу чыгуначнага транспарта!

Жанчыны—калгасніцы, работніцы МТС і саўгасаў! Ад вашай працы на палях залежыць цяпер забеспячэнне Чырвонай Арміі і тылу харчаваннем. Вы рашаеце зараз поспех веснавой сябы. Забяспечце атрыманне ў 1943 годзе высокага ўраджаю. Усё для фронту, усё для перамогі!

Жанчыны—сувязісткі, снайперы і ўсе ўдзельніцы Айчыннай вайны! Нямомна ўдасканалвайце баявую вывучку! Усямерна палепшайце справу сувязі Чырвонай Арміі, вучыцеся метка страляць! Усімі сіламі садзейнічайце поспеху наступлення нашых войск! Бязлітасна знішчайце гітлераўскіх захопнікаў!

Жанчыны—санітаркі, медсястры, урачы! Аказвайце неадкладную дапамогу раненым на перадавых пазіцыях, выносьце з поля бою раненых байцоў і камандзіраў з іх зброяй, акружайце ўвагай і клопатамі байцоў і камандзіраў, якія знаходзяцца на лячэнні ў шпіталях! Памятайце, што ад вашай работы залежыць жыццё і зварот у строй раненых савецкіх воінаў!

Жанчыны і дзяўчаты! У дасканаласці авалодвайце ваеннымі спецыяльнасцямі! Вучыцеся метка страляць. Вывучайце справу супроцьпаветранай і супроцьхімічнай абароны, санітарную справу, сувязь. Забяспечце ўход за раненымі, праяўляйце мацярынскія клопаты аб сем'ях франтавікоў! Вазьміце на сябе клопаты аб дзецях-сіроках, няхай нівод-

нае асірацелае дзіцё не застаецца без мацярынскай ласкі.

Жанчыны і дзяўчаты гарадоў і сёл, вызваленых ад нямецкіх акупантаў! Хутчэй аднаўляйце прамысловасць, сельскую гаспадарку, школы, бібліятэкі, больницы і пякарні. Наладжвайце нармальнае жыццё гарадоў і сёл!

Жанчыны і дзяўчаты савецкіх раёнаў, часова захопленых ворагам! Блізкіца час вашага вызвалення! Дапамагайце партызанскім атрадам бязлітасна знішчаць гітлераўскіх нягоднікаў, не давайце адступаючаму ворагу спалываць нашы гарады і сёлы!

Жанчыны-партызанкі! Усімі сіламі, усімі сродкамі дапамагайце наступаючай Чырвонай Арміі! Шырэй распальвайце полымя партызанскай барацьбы ў тылу ворага! Самааддана выконвайце баявыя заданні партызанскіх атрадаў! Зрываўце перакідку непрыяцельскіх войск, падвоз зброі і боепрыпасаў, падпальвайце воінскія склады ворага! Нямомна авалодвайце ваеннай справай! Праследуйце і знішчайце нямецкіх захопнікаў на кожным кроку!

ЦК ВКП(б) вітае работніц, калгасніц, жанчын інтэлігентнай працы, санітарак, медсясцёр, урачоў, сувязістаў, слаўных партызанак, усіх працоўных жанчын Савецкага Саюза ў Міжнародны комуністычны жаночы дзень і выказвае цвёрдую ўпэўненасць у тым, што савецкія жанчыны ў рашаючы момант Айчыннай вайны аддадуць усе сілы на справу поўнага разгрому нямецкіх захопнікаў.

ЦЭНТРАЛЬНЫ КАМІТЭТ УСЕСАЮЗНАЙ КОМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ (БОЛЬШЭВІКОЎ)

Нашы войскі занялі горад Ржэў

Некалькі дзён таму назад нашы войскі пачалі рашучы штурм горада РЖЭВА. Немцы ўжо даўно ператварылі горад і падступы да яго ў вельмі ўмацаваны раён. Сёння, 3 сакавіка, пасля працяглага і жорсткага бою нашы войскі авалодалі РЖЭВАМ.

Па няпоўных даных, УЗЯТЫ наступныя трафей: танкаў—112, гармат рознага калібру—78, паравозаў—35, вагонаў—1.200, скла-

даў розных—5, а таксама многа снарадаў, мін, кулямётаў, вінтовак і іншай ваеннай маёмасці.

Праціўнік пакінуў на подступах да горада і ў самым Ржэве забітымі да 2.000 салдат і афіцэраў.

Першымі ўварваліся ў горад часці генерал-маёра тав. КУПРЫЯНАВА А. Ф., генерал-маёра тав. ОЛЕШЭВА Н. Н. і палкоўніка тав. ШУЛЬГА В. П.

Нашы войскі занялі гарады Льгоў і Дзмітрыеў-Льгоўскі

Нашы войскі пасля ўпорных баёў занялі горад і чыгуначны вузел ЛЬГОЎ. Узяты вялікія трафей, сярод якіх 148 вагонаў снарадаў, 22 вагоны пораху, 3 склады з бое-

прыпасамі і асобна вялікія штабелі снарадаў, 2 склады з інжынернай маёмасцю.

Пасля рашучай атакі нашы войскі занялі горад ДЗМІТРЫЕЎ-ЛЬГОЎСКІ. Узяты трафей, якія падлічваецца.

СОВІНФОРМБЮРО.

У АПОШНЮЮ ГАДЗІНУ

Нашы войскі занялі гарады Оленіна, Сеўск, Суджа, станцыю Чэртолліна

1) 4 сакавіка на захад ад РЖЭВА нашы войскі, прадаўжаючы развіваць наступленне, авалодалі горадам і чыгуначнай станцыяй ОЛЕНІНА, а таксама занялі вялікую чыгуначную станцыю ЧЭРТОЛІНА. Чыгунка МАСКВА—РЖЭЎ—ВЯЛІКІЯ ЛУКІ на

ўсёй працяглай ачышчана ад праціўніка. 2) У Орлоўскай абласці нашы войскі пасля ўпорнага бою занялі горад СЕЎСК. 3) У Курскай абласці нашы войскі ў выніку рашучай атакі авалодалі горадам і чыгуначнай станцыяй СУДЖА.

СОВІНФОРМБЮРО.

Кривавая трагедыя ў вёсках Жары, Белае, Буда, Кушталі

Да помсты, беларусы! Да помсты бязлітаснай і
нязгаснай! Няхай-жа каты захлынуцца ў сваёй
ўласнай чорнай крыві.

Праз некалькі дзён та-

Узмацнілі сваю баявую дзейнасць партызаны - падрыўнікі атрада тав. Сямёна. 18 лютага на важнай чыгуначнай камунікацыі партызаны пусцілі пад адкос два воінскія эшалоны ворага. Разбіты 2 паравозы 6 вагонаў з запаснымі часткамі для танкаў і 7 вагона з гарматамі. Рух паяздоў быў затрыман на 15 гадзін.

Партызан МАКСІМ.

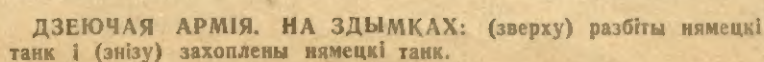
Крывёю залілі гітлераўцы
наш родны край, яны зні-
шчаюць мірнае насельніцтва
Беларусі.

Я. ШКАДАРЭВІЧ.

Задача кулямётчыка — перагарадзіць шлях немцам да дэзотаў. І з гэтай задачай ён справіўся паспяхова. Толькі тром — чатыром салдатам удалося прарвацца да ўма-

Бой прадаўжаўся роўна гадзіну. Вёска была поўнасю ачышчана ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Блітлераўцаў былі знішчаны ў часе бою. Партызаны захапілі вялікія трафеі: боепрыпасы, кулямёты, вінтоўкі, склад харчавання.

**С. СВІРІДАУ,
В. КЛІЦІН.**

Палеская обласць.

(Наш кар.).

Групамі падрыўнікаў пад адкос былі пушчаны 4 воінскія эшалоны ворага. У часе крушэнняў разбіты тры паравозы, 7 цыстэрнаў з гаручым, 15 вагонаў і платформ з баявой тэхнікай тры вагоны з жывой сілай. На шасэйных дарогах знішчаны 31 нямецкая аўтамабільная машына.

МИНСКАЯ ОБЛАСЬ.
(Наш кар.).

У ВЫЗВАЛЕНИМ ХАРКАВЕ. Удзельнікі штурму Харкава — сын легендарнага Чапаева, А. В. ЧАПАЕЎ (злева) і І. В. КУПІН сярод жыхараў горада.

ГЕРОІ

(УРЫВАК З ПАЭМЫ)

Міхась МАШАРА

Чыгунка вась
лягла на касаторы,
Мы для сябе яе тут правялі.
Знімали лес,
упарта рылі горы,
і пот сляпіў
і нылі мазалі.
Раслі масты,
высокія адкосы
і рэйкі струнамі віліся ўдалы.
Каб шчасце ў край
цягнулі паравозы,
Каб радасць нам
співала рэк сталь.
Цяпер яна
ў няволі у фашыстаў.
Вязе чужак
па ёй знішчэнне нам.
Свой дом
агнём,
рукой сваёй мы нішчым,
Калі фашыст
знайшоў прытулак там.
Атраду ў штаб
прывеслі людзі весткі:
Як ноч запаліць зорны карагод,
Чыгункай гэтай,
з бандою нямецкай,
Цягнік у цемры
рушыць на ўсход.
І двух хлапцоў,
звязаных дружбай шчырай,
У сваю зямлянку клікнуў
камандзір.
І са сцяны зямлянкі камандзіра
Глядзеў на іх
любімы правадыр.

Не скажа ноч,
што думаець паланы,
Каму і дзе якія сняцца сны,
Куды ідуць
два гэтых партызаны,
Каму і што
нясуць з сабой яны.
Ідуць яны
узлескамі, кустамі,
Паўзучы палямі,
пожнімі ўпросоў,
І туліць іх
лугоў трава густая
І ціхі шорах
жытніх каласоў.
У гэты кут
два сябры-партызаны
Свае пакункі з нечым прыняслі.
Прыніклі вухам да лясной
паланы,
Дзе тры сасы
ля насыпу раслі.
Спрабуй схаваць
у цемры міны ў шпалах,
Або падкласці
зручна дынаміт!
Ды што спыніць
такіх хлапцоў удалых,
Як гэтых два —
Максім і Леанід?
Зарыты міны
ў насыпу глыбока,
Запал увінчаны
рукой сваёй,
Правесці толькі
шнур ў кусты далёка

Ды і чакаць
няпрошаных гасцей.
За міг такі
ахопіш думкай вечнасць,
Былое перажыць
патрапіш зноў,
Адчуеш жаль
і страх,
Нянавісць ўсю,
і ўсю сваю любоў.
Есць міг,
калі ты можаш стаць
героем,
Або здабыць
і ганьбу
і дакор.
Маўчыць Максім.
І Леанід — ні слова.
У вочах толькі
ззянне яркіх зор.
Ды рукі самі
моцна
ў раз апошні
У дружбе шчырай сціснулі
сябе.
І гул панёс
над лесам,
полем,
пожняй:
— Не прайдзе!
І не прайшоў!
Зямля здрыгнулася,
рвучы свае аковы.
Шугнуў іх гнеў
у неба вогненным слупом.
З пякельным грукатам
крышліся вагоны
І пад адкос ляцелі,
ўспыхнуўшы агнём.

БЕЛАРУСЫ НА ФРОНЦЕ

НА РАХУНКУ—30 ЗАБІТЫХ ФРЫЦАЎ

Іван Ефімавіч Скапцоў давайны працаваў брыгадзірам трактарнай брыгады на Аршаншчыне.

Першыя-ж залпы паклікалі Івана Ефімавіча на поле бою. Разам з ім на фронт ідуць чатыры браты і тры сыны. Аднажды б'юцца Скапцовы за сваё шчасце, за сваю радзіму.

Старшы сержант Скапцоў камандуе ўзводам. Гэта ён веў сваіх байцоў на прарыў блокады Ленінграда. У дні грамадзянскай вайны Іван Ефімавіч адбіваў белыя банды ад Ленінграда.

Вялікі Сталін абвясціў падзяку ўсім байцам і камандзірам, якія прарвалі кальцо блокады горада Леніна. Гэтая падзяка натхніла байцоў на новыя подвигі.

За некалькі дзён падраздзяленне Скапцова знішчыла 167 гітлераўцаў.

Аднойчы Скапцоў ляжаў у сваім стралковым акупчыку. Пяць немцаў пачалі перацягваць кулямёт на новае месца. Скапцоў даў па іх чаргу з аўтамата. Уся гітлераўская пяцёрка лягла трупамі. Праз некаторы час да забітых фрыцаў пачалі падкрадацца яшчэ чатыры нямецкія гады. Яны паўзлі, каб забраць кулямёт. Адзін стрэл — і яшчэ два фрыцы мёртвыя.

Сержант Скапцоў паляваў на фашыстаў. Нямецкі снайпер заўважыў яго. Разрыўная куля разарвалася ля Скапцова. Ён перамяніў пазіцыю. Але снайпер не адставаў. Ён яшчэ некалькі разоў стрэліў па Скапцову і ўсё міма. Гадзіны тры Скапцоў, мяняючы месца, сачыў, адкуль б'е фашысцкі снайпер. Нарэшце ён заўважыў

на вяршыні густой хвоі «кукушку» і выстраліў. Немец зляцеў на зямлю.

Наступнага фашыста Скапцоў выкрыў па дымку, які паказаўся ў лапках хвоі. Скапцоў паслаў туды тры кулі, і «кукушка», як мех, звалілася з дрэва.

Заўважыўшы нямецкага салдата, які перабягаў ад бліндажа да кулямэта, Скапцоў узяў яго на мушку. Потым ён пачаў сачыць, што будзе далей. З бліндажа вылазіць другі гад і, хутка перабегшы, разглядае забітага. Скапцоў выстраліў, і другі разбойнік зваліўся побач з першым. Такі-ж лёс сустрэў трэцяга бандыта.

Так расце асабісты рахунак народнага месціцы, вярнага сына беларускага народа Івана Ефімавіча Скапцова. Ён ужо знішчыў 30 гітлераўцаў.

Л. САСІМОВІЧ.

ДЗЕЮЧАЯ АРМІЯ.

Заява Польшкага Урада аб польска-савецкіх адносінах

ЛОНДАН, 25 лютага. (ТАСС). Як перадае агенцтва Рэйтэр, сёння вечарам Польшка-савецкіх адносінах: «25 лютага Польшка-савецкіх адносінах на паседжанні пад старшынствам генерала Сікорскага і прыняў наступнае рашэнне: «Польшка-савецкіх адносінах зноў падвядзе, што ні да пачатку цяперашняй вайны, ні ў нас вайны польскі народ не згаджаўся на якое-небудзь супрацоўніцтва з немцамі супроць Савецкага Саюза. У сваіх узаемаадносінах з СССР Польшка пастаянна праяўляла гатоўнасць да супрацоўніцтва з Савецкім Саюзам у вядзенні вайны і да захавання дружескіх і добрасуседскіх адносін пасля перамогі. Польшка-савецкіх адносінах самым рашучым чынам адхіляе злосную прапаганду, якая абвінавачвае Польшку ў датычных або прамых варожых тэндэнцыях у адносінах да Савецкай Расіі. Зусім недарэчна падазраваць Польшку ў намерах публікаваць усходнія межы цыў».

Польшка-савецкіх адносінах на Дняпры ці Чорным моры або прыпісваць Польшчы якія-небудзь тэндэнцыі да расшырэння сваіх граніц да лей на ўсход.

Польшка-савецкіх адносінах, які прадстаўляе Польшку ў тых граніцах, у якіх яна, першая з Аб'яднаных нацый, уступіла ў навізаную ёй барацьбу, нязменна прытрымліваўся з моманту заключэння польска-савецкага дагавора ад 30 ліпеня 1941 г. той пазіцыі, што ў пытанні аб граніцах паміж Польшчай і Савецкай Расіяй захоўваецца статус-кво, які існаваў да 1 верасня 1939 года, і лічыць, што падрыў гэтай пазіцыі, якая адпавядае Атлантычнай хартыі, шкодзіць адзіноцтву Аб'яднаных нацый. Польшка-савецкіх адносінах, што цеснае супрацоўніцтва і давер'е паміж усімі саюзнікамі з'яўляецца неабходным фактарам перамогі і сталага міру, і ганьбіць усе акты і заявы, накіраваныя да парушэння або паслаблення адзінага фронту Аб'яднаных нацый».

ПАВЕДАМЛЕННЕ ТАСС

з прычыны дэкларацыі Польшкага Урада ад 25 лютага г.г.

Апублікаваная 25 лютага гэтага года заява Польшкага Урада ў Лондане аб савецка-польскіх адносінах сведчыць аб тым, што Польшка-савецкіх адносінах не хоча прызнаць гістарычных правоў украінскага і беларускага народаў быць аб'яднанымі ў сваіх нацыянальных дзяржавах. Прадаўжаючы, як бачна, лічыць законнай захопіцкую палітыку імперыялістычных дзяржаў, якія дзялілі паміж сабой спрадвечныя украінскія і беларускія землі, і ігнаруючы ўсім вядомы факт адбыўшага ўжо з'яднання ўкраінцаў і беларусаў у нетрах сваіх нацыянальных дзяржаў, Польшка-савецкіх адносінах такім чынам выступае за раздзел украінскіх і беларускіх зямель, за прадоўжанне палітыкі раздразнення ўкраінскага і беларускага народаў.

Савецкія кіруючыя колы лічаць, што адмаўленне права за ўкраінскім і беларускім народамі на з'яднанне са сваімі адзінароднымі братамі сведчыць аб наяўнасці імперыялістычных тэндэнцый, а спасылкі Польшкага Урада на Атлантычную Хартыю не маюць пад сабой ніякай глебы. Атлантычная Хартыя не дае нікому права пасягаць на нацыянальныя і правы ўкраінцаў і беларусаў, а наадварот, яна зыходзіць з прынцыпаў прызнання нацыянальных правоў народаў, у тым ліку ўкраінскага і беларускага народаў.

Нават вядомы брытанскі міністр лорд Керзон, нягледзячы на яго недружалюбныя адносіны да СССР, разумее, што Польшка не можа прэтэндаваць на ўкраінскія і беларускія землі, а польскія кіруючыя колы да гэтага часу не хочуць прая-

віць разуменне ў гэтым пытанні.

Сцвярджанне польскіх кіруючых колаў, што Польшка да пачатку цяперашняй вайны не згаджалася на якое-небудзь супрацоўніцтва з Германіяй супроць Савецкага Саюза, не адпавядае сапраўднасці, бо ўсяму свету вядома прафашысцкая палітыка збліжэння з гітлераўскай Германіяй польскага ўрада і яго міністра Бека, якія імкнуліся супроцьпаставіць Польшку Савецкаму Саюзу.

Калі чаму і вучыць сучасная вайна, то перш за ўсё таму, што славянскія народы не павінны праяўляць варожасці паміж сабою, а павінны жыць у дружбе, каб пазбавіцца ад небяспекі нямецкага іга. Польскія кіруючыя колы нічому не навучыліся, калі яны пасягаюць на ўкраінскія і беларускія землі і тым самым культывуюць варожасць паміж польскім народам і народамі Украіны і Беларусі, бо такая палітыка польскіх кіруючых колаў аслабляе перш за ўсё самую Польшку і ламае адзіны фронт славянскіх народаў у барацьбе з германскім націскам.

Заява польскага ўрада сведчыць аб тым, што цяперашнія польскія кіруючыя колы ў гэтым пытанні не адлюстроўваюць сапраўднай думкі польскага народа, інтарэсы якога ў барацьбе за вызваленне сваёй радзімы і адраджэнне моцнай і матульнай Польшчы непарыўна звязаны са справай усямернага ўмацавання ўзаемнага давер'я і дружбы з брацкімі народамі Украіны, Беларусі, таксама як з рускім народам і з другімі народамі СССР.

СОРАК ПЕРШАЯ ЗАСАДА

БОЕПРЫПАСЫ ВОРАГА
НЕ ДАЙШЛИ ДА ФРОНТА

У адным з беларускіх соўгасаў Міхаіл працаваў зоатэхнікам. Калі прыйшлі немцы, ён пайшоў у партызанскі атрад. Цяпер зоатэхнік Міхаіл—камандзір баявой групы. Любяць і шануюць яго баявыя сябры.

Камандзір атрада даў заданне: не прпусціць да лініі фронту варожую аўтакалону, якая неўзабаве будзе рушыць па шасэ. Зоатэхнік Міхаіл з групай партызан адправіўся ў засаду. Гэта была сорок першая па ліку засада партызан.

На досвітку, па ўказанню Міхаіла, народныя мсціўцы заляглі ля шасэйнай дарогі. Чакаць прыйшлося нядоўга. Хутка разведчык далажыў:

— Таварыш камандзір, на дарозе паявілася грузавае машына.

— Падрыхтавацца!—загадаў камандзір, і словы яго каманды ціха перадаваліся ад партызана да партызана.

За першай аўтамашынай паказалася другая, трэцяя, чацвёртая... Калі чатырнаццаць грузавых аўтамашын ворага наблізіліся да партызанскай засады, народныя мсціўцы адкрылі знішчальны кулямётна-ружэйны агонь. Некалькі машын загарэліся. У паніцы гітлераўцы выскаквалі з грузавікоў і, адстрэльваючыся, спрабавалі ўцячы, але партызанскія кулі даганялі іх.

Сорок два акупанты, у тым ліку тры афіцэры, знайшлі сабе магілу на савецкай зямлі. Усе машыны, а яны ішлі з боепрыпасамі да фронту, — папалі ў рукі партызан. Народныя мсціўцы без страт вярнуліся ў атрад.

М. ХРЫСЦІЧ.

ВЕСТКИ З СОВЕТСКОЙ РАДЗИМЫ

ХАРКАЎ АЖЫВАЕ

Савецкія органы Харкава, вывазенага ад нямецкіх акупантаў, праводзяць вялікую работу па завальненню бытавых патрэб насельніцтва. У адным з раёнаў горада адкрыты дзве сталовыя. У горадзе пушчаны 4 хлебапечкарні, пачалі працаваць магазіны, аптэкі, цырульні. Ажывае культурнае жыццё. На плошчах і ў будынках горсовета загарэлі радыёрупаў.

Вялікую зацікаўленасць праяўляе насельніцтва да савецкіх кі-

нофільмаў, якіх яно даўно не бачыла. Кінатэатры перапоўнены. Артысты аркестра харкаўскай оперы, якія хаваліся ад акупантаў, цяпер сабраліся і прыступілі ўжо да рэпетыцый. Увагу харкаўчан прыцягваюць канцэрты франтавой групы маскоўскага тэатра імені Вахтангава.

На 44 прадпрыемствах Красназаводскага раёна пачаліся аднаўленчыя работы. У гэтым жа раёне пачалі сваю работу 10 школ.

На вызваленай зямлі

Раёны Украіны і Паўночнага Каўказа, вызвалены Чырвонай Арміяй ад нямецкіх захопнікаў, вяртаюцца да жыцця.

На Стаўропальшчыне дзейна рыхтуюцца да веснавой сяўбы. Работнікі Сцяпінскай МТС падаралі ў стэпах і на дарогах 80 трактараў і поўным ходам рамонтуюць іх. Казакі адкапваюць з зямлі схаванае ад гітлераўскіх драпежнікаў насенне, звозяць яго

ў калгасныя пуні. Перад адступленнем немцы знішчалі рабочую жывёлу. Калгаснікі ўвялі коней у лес, схавалі ў хатах, лазнях, падвалах. Такім чынам у большасці раёнаў удалося захаваць жывёлу.

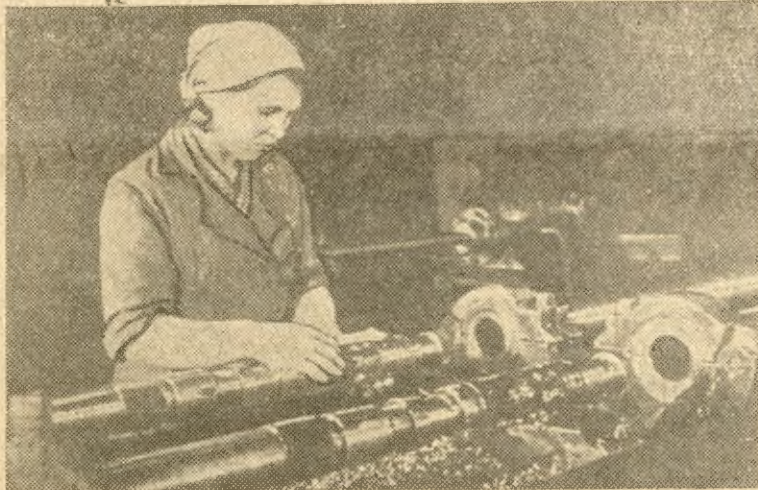
Рабочыя соўгаса «Айдар» (Украіна) загналі 500 авец у месцы, дзе немцы не змаглі іх адшукаць. Цяпер жывёла вернута ў соўгасы.

Учынак патрыёткі

Марыя Васільеўна Окцябрская, жонка падкавага камісара Ільі Фядотавіча Окцябрскага, які загінуў на фронце ў баях за радзіму, напісала пісьмо таварышу Сталіну. У пісьме яна піша: «За смерць майго мужа, за смерць усіх савецкіх людзей, закатаваных фашысцкімі варварамі, хачу адпомсціць фашысцкім сабакам, для чаго ўнесла ў Дзяржбанк на пабудову танка ўсе свае асабі-

стыя зберажэнні—50.000 рублёў. Танк прашу назваць «Баявая падруга» і накіраваць мяне на фронт у якасці вадзіцеля гэтага танка. Маю спецыяльнасць шофера, выдатна валодаю кулямётам, з'яўляюся варашылаўскім стралком».

Таварыш Сталін у сваёй адказнай тэлеграме паведаміў Марыі Васільеўне, што яе жаданне будзе споўнена.

Ордэна Леніна і Працоўнага Чырвонага Сцягу артылерыйскі завод імені Сталіна.

Калектыў завода сканструіраваў і пабудаваў станкі, якія апрацоўваюць адразу па дзве дэталі. Ста-

ханаўка Елена Монава асвоіла работу на гэтым новым складаным станку і выконвае цяпер на апрацоўцы дэталі 4½ нормы.

НА ЗДЫМКУ: Тав. Монава Е. А. для новага станка.

У РЖЭВЕ

Упершыню, пасля паўтарагадовага гаспадарання немцаў у Ржэве, жыхары горада ўздыхнулі свабодна і радасна, калі Чырвоная Армія выгнала адсюль акупантаў. У горадзе прыступаюць да работы партыйныя і савецкія арганізацыі. Пачынаецца ачыстка вулиц, аднаўленне мастоў і дарог. Хутка будзе адкрыты прамы чыгуначны рух Ржэў—Вялікія Лукі. Гэтай вясной першыя паравозы адыйдуць уніз па Волзе.

НА АДНАЎЛЕННЕ СТАЛІНГРАДА

Калектывы прадпрыемстваў і ўстаноў Саратаўскай абласці аказваюць вялікую дапамогу сталінградцам па аднаўленню горада.

Калектыў завода імені Леніна абавязаўся вырабіць звыш плана для Сталінграда чыгуначныя кастылі, цвікі, ламы і іншыя рэчы. Хватаўскі шклозавод рыхтуе лямпавае шкло і пасуду. Фабрыка імені Крупскага накіроўвае ў Сталінград 3.000 штук трыкатажных вырабаў, саратаўская абутковая фабрыка—10.000 пар абутку, саратаўскі праміхкамбінат—5 тон гаспадарчага мыла.

У ДЗЕМЯНСКУ

Насельніцтва Дземянска радасна сустраля сваіх вызваліцеляў—байцоў Чырвонай Арміі. Жыхары запрашаюць байцоў зайсці адпачыць, пагутарыць. Паранены горада ажывае з кожнай часткай. Сувязісты нацыягваюць абарваныя правяды. Вуліцы ачышчаюцца ад шчэбня і бярвення. Наладжваецца медыцынская дапамога і гаспадарская гаспадарка.

ПАДАРУНКІ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ АД ТУВІНСКАЙ НАРОДНАЙ РЭСПУБЛІКІ

Эшалон падарункаў для байцоў і камандзіраў Чырвонай Арміі прывезла ў Маскву дэлегацыя Тувінскай Народнай Рэспублікі. Дэлегацыя ўзначальвае сакратар ЦК тувінскай народна-рэвалюцыйнай партыі Тока.

Дэлегацыя прывезла 120 вагонаў падарункаў, сярод якіх 187 тон мяса, 73 тоны рыбы, 54 тоны масла, 18 тон каўбас, 62 тоны сухароў і пячэння, 10.000 пар валенак, 5.000 паўшубкаў і шмат іншага.

БРАЦКАЯ ДАПАМОГА ЧЫГУНАЧНІКАЎ

Чыгуначнікі Турксіб аказваюць дапамогу чыгунакам раёнаў, вызваленых ад нямецкіх захопнікаў. Камплекты інструментаў для рамонтных брыгад вырабляюцца паравознікам. Дыжэнцы арганізуюць майстэрні для рамонтна-сінтэзнай гаспадаркі. Падрыхтавана да адпраўкі многа апаратуры сувязі.

ПАТРЫЁТ

Калі нямецка-фашысцкія захопнікі ўварваліся на савецкую зямлю, беларускія рабочыя Парфен Іванавіч Карнавухаў, якому ўжо 64 гады, пайшоў на фронт добраахвотнікам. З таго часу ён нястомна служыць у адным з гаспадарчых падраздзяленняў Чырвонай Арміі. Тав. Карнавухаў—прыкладны баяц, за выдатную службу прэміраваны.

Тры мае сыны ў радах Чырвонай Арміі змагаюцца супроць нямецка-фашысцкіх нягоднікаў,—гаворыць Парфен Іванавіч.—Мы будзем помсціць немцу да таго часу, пакуль хоць адзін фашысцкі разбойнік будзе таптаць нашу савецкую зямлю.

Беларускі Дзяржаўны ансамбль песні і пляскі

У многіх гарадах і вёсках Савецкага Саюза пабываў за час айчыннай вайны Беларускі дзяржаўны ансамбль песні і пляскі. Гастролі ансамбля праходзілі з вялікім поспехам.

Ансамбль песні і пляскі БССР арганізаваўся некалькі год таму назад у Беластоку. У калектыў ансамбля ўвайшлі таленавітыя удзельнікі мастацкай самадзейнасці Беларускай, Брэсцкай, Баранавіцкай і другіх заходніх абласцей рэспублікі. Зараз у ансамблі 60 чалавек. Гэта таленавітыя спевакі, музыканты, танцоры, вырашчаныя з народа. У рэпертуары ансамбля—народныя беларускія песні і танцы, песні айчыннай вайны, тэатралізаваны паказ «Беларусь у агні».

Зараз ансамбль выступае ў горах Горкім.

Е. САДОЎСКІ.

НОВЫЯ П'ЕСЫ

Другі беларускі дзяржаўны драматычны тэатр, які знаходзіцца зараз у горадзе Уралску, прыняў да пастапоўкі п'есы беларускіх драматургаў Кандрата Крапівы—«Песня аб Радзіме» і В. Вольскага—«Дзед Ігнась». Абедзве п'есы напісаны на матэрыялах аб айчыннай вайне, яны расказваюць аб барацьбе нашага народа з нямецкімі акупантамі.

Тэатр узмоцнена рыхтуецца да пастапоўкі новых п'ес.

МІЖНАРОДНАЯ ІНФАРМАЦЫЯ

Налёты англійскіх бамбардыроўшчыкаў на Берлін

Уноч на 2 сакавіка англійскія самалёты—«Ланкастер», «Галіфакс» і «Старлінг» моцна і канцэнтравана бамбардыравалі Берлін. Надвор'е было яснае, і, па атрыманых міністэрствам авіяцыі паведамленнях, бамбардыроўка прайшла паспяхова. Налёт гэты быў самым моцным з усіх налётаў, якія рабіліся да гэтага часу на германскую сталіцу, ён працягваўся 30 мінут. Лётчыкі, якія ляцелі апошнімі, расказваюць, што яшчэ за 20 мінут да таго, як яны дасягнулі сваёй цэлі, яны бачылі пажары ў Берліне. Вяртаючыся, яны бачылі зарава пажараў, будучы ўжо над Брэмам і Гановам. К канцу бам-

бардыроўкі вялікія раёны горада былі пакрыты густымі клубамі дыму.

На Берлін былі скінуты бомбы вагай каля 4 і каля 2 тон кожная.

Гітлераўскае агенцтва Трансакцыян перадае, што ўноч на 2 сакавіка англійскія самалёты зрабілі вялікі налёт на Берлін. У выніку налёту нанесены значныя страты. У радзе кварталаў горада зроблены вялікія разбурэнні.

Англійская авіяцыя зрабіла таксама вялікі налёт на базу падводных лодак у Сен-Назеру. Былі скінуты бомбы таксама і на Заходнюю Германію.

КРУШЭННЕ НЯМЕЦКАГА ВАЙСКОВАГА ПОЕЗДА ВА ФРАНЦЫІ

У выніку крушэння нямецкага вайсковага поезда ў горадзе Шалон (Францыя) загінула звыш 250 нямецкіх салдат, якія накіроўва-

ліся на фронт супроць СССР. Колькасць раненых вельмі значная.

БАРАЦЬБА ДАЦКІХ ПАТРЫЁТАЎ СУПРОЦЬ ГІТЛЕРАЎЦАЎ

У Капенгагене абвешчана аб тым, што 27 датчан за антыгітлераўскую дзейнасць прыгавораны да працяглага турэмнага заключэння. За апошні час у Даніі павялічыліся акты сабатажу. Шырока распаўсюджваецца нелегальная антыгерманская газета «Дэ фры данске».

СТАНОВІШЧА НА ТУНІСКІМ ФРОНЦЕ

У першыя дні сакавіка перадавыя атрады войск нашых саюзнікаў прасунуліся на поўдзень і паўднёвы ўсход ад Сбейтлы. У Паўночным Тунісе войскі саюзнікаў працягваюць перамаганьні, працягваюць іх і на поўнач ад Бенджы. На ўсход ад Седжжана. Уноч на 2 сакавіка сярэднія бамбардыроўшчыкі саюзнікаў атакавалі порт Палерма.

ДЗЕРТЫРСТВА СЯРОД ГЕРМАНСКІХ САЛДАТ У НАРВЕГІІ

Нядаўна ў Нарвегіі цэлая рота германскіх салдат была кінута ў канцэнтрацыйны лагер за спробу калектыўнага дзертэрства. У Нарвегіі ёсць ужо некалькі канцэнтрацыйных лагераў для германскіх салдат.

За апошні час дысцыпліна сярод германскіх войск у Нарвегіі змянілася. Многія салдаты адкрыта гавораць наравецкам, што Германія прайграла вайну.

ВЫТВОРЧАСЦЬ БОЕПРЫПАСАЎ У КАНАДЗЕ

Канадская прамысловасць боепрыпасаў за час вайны выпусціла 2 мільярды патронаў для стралковай зброі. Мяркуецца, што ў 1943 годзе вытворчасць патронаў дасягне рэкорднага ўзроўню—3 мільярдаў штук.

НАСЕЛЬНІЦТВА ЭЛЬЗАСА СУПРАЦІЎЛЯЕЦЦА МАБІЛІЗАЦЫІ У ГІТЛЕРАЎСКУЮ АРМІЮ

Тысячы маладых эльзасцаў, імкнучыся ўхіліцца ад абвешчанай акупацыйнымі ўладамі мабілізацыі ў германскую армію, уцякаюць у Швейцарыю. Там яны збіраюцца ў узброеныя групы і ўступаюць у бой з германскай пагранічнай ахавой, якая імкнецца перашкодзіць перайсці швейцарскую граніцу.

Германскія кіраўнікі ў Эльзасе вымушаны прызнаць, што эльзасцы адкрыта выражаюць свае сімпатыі саюзнікам. Паведамленні аб вялікіх поспехах Чырвонай Арміі пранікаюць у Эльзас і сустракаюцца насельніцтвам з радасцю.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.
А106